

μαρμελάδα

μαρμελάδα, η, ουσ. [<γαλλ. marmelade <πορτογαλ. marmelada <λατιν. melimelum <μελίμελον], η μαρμελάδα·

- η μαρμελάδα είναι για το ψωμί κι όχι για τ' αφτιά, (στη νεοαργκό) ειρωνική παρατήρηση σε κάποιον που δεν ακούει αυτό που επίμονα του λέμε: «δε θα σου το ξαναπώ, γιατί η μαρμελάδα είναι για το ψωμί κι όχι για τ' αφτιά»·

- μαρμελάδα έχεις στ' αφτιά σου; (στη νεοαργκό) ειρωνική παρατήρηση σε άτομο που δεν ακούει, όταν το καλούμε ή που ανταποκρίνεται στο κάλεσμά μας καθυστερημένα: «μαρμελάδα έχεις στ' αφτιά σου και δεν ακούς που σε φωνάζω μια ώρα;»·

- πιάστηκε με το δάχτυλο στη μαρμελάδα, βλ. φρ. τον έπιασα με το δάχτυλο στη μαρμελάδα·

- τον έπιασα με το δάχτυλο στη μαρμελάδα, τον συνέλαβα τη στιγμή που διέπραττε κάποια παράνομη πράξη, τον συνέλαβα επ' αυτοφώρω: «επειδή δεν υπήρχε κόσμος στο μαγαζί, πλησίασε προς το ταμείο κι όπως μπήκα ξαφνικά μέσα, τον έπιασα με το δάχτυλο στη μαρμελάδα». Από την εικόνα του μικρού παιδιού που, όταν λείπει η μητέρα του από το σπίτι, παίρνει μαρμελάδα από το βάζο με το δάχτυλο για να τη φάει·

- τον τσάκωσα με το δάχτυλο στη μαρμελάδα, βλ. φρ. τον έπιασα με το δάχτυλο στη μαρμελάδα·

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας